

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Plan-milieueffectrapportage bestemmingsplan buitengebied Westerveld

Definitief

Gemeente Westerveld
Postbus 50
7970 AB HAVELTE

Grontmij Nederland B.V.
Zwolle/Assen, 25 januari 2010

Verantwoording

Titel : Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Subtitel : Plan-milieueffectrapportage bestemmingsplan buitengebied Westerveld
Projectnummer : 277841/272838
Referentienummer : 11/99049321
Revisie : 0
Datum : 25 januari 2010

Auteur(s) : drs. ing. P. van den Hengel
E-mail adres : petra.vandenhengel@grontmij.nl
Gecontroleerd door : mr. M. Haan
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ir. P.A.J. Bergmans
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Noordzeelaan 50
8017 JW Zwolle
Postbus 1364
8001 BJ Zwolle
T +31 38 499 16 00
F +31 38 422 76 97
oost@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en m.e.r.-plicht	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Plan-m.e.r. plicht	5
1.2.1	Algemeen	5
1.2.2	Gesloten systeem	5
1.2.3	Open systeem	6
1.2.4	Conclusie	6
1.3	Gerelateerde m.e.r.-studies	6
1.4	Procedure Plan m.e.r. bestemmingplan buitengebied Westerveld	7
1.5	Leeswijzer	7
2	Bestemmingsplan Buitengebied Westerveld	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Kadernota en Nota van Uitgangspunten	8
2.2.1	Kadernota	8
2.2.2	Nota van uitgangspunten	10
2.3	Voorontwerp-bestemmingsplan	10
2.3.1	Agrarische bedrijven	11
2.3.2	Natuurontwikkeling	11
2.3.3	Recreatie	11
3	Beleidskader	12
3.1	Europees beleid	12
3.2	Rijksbeleid	13
3.3	Provinciaal beleid	14
3.4	Gemeentelijk beleid	14
4	Reikwijdte en detailniveau	16
4.1	Inleiding	16
4.2	Reikwijdte	16
4.3	Detailniveau	16
4.3.1	Archeologie en cultuurhistorie	16
4.3.2	Landschap	17
4.3.3	Natuur	17
4.3.4	Water	18
4.3.5	Verkeer	19
4.3.6	Geluid	19
4.3.7	Geur	19
4.3.8	Lucht	19
4.3.9	Bodem	20
4.3.10	Energie	20
4.3.11	Overzicht aspecten en criteria	20
5	Alternatieven en referentiesituatie	22
5.1	Alternatievenontwikkeling	22
5.2	Beschrijving alternatieven	22
5.3	Referentiesituatie	23
6	Verdere procedure	24
6.1	Consultatie bestuursorganen en zienswijzemogelijkheid	24
6.2	Vervolgproces	24

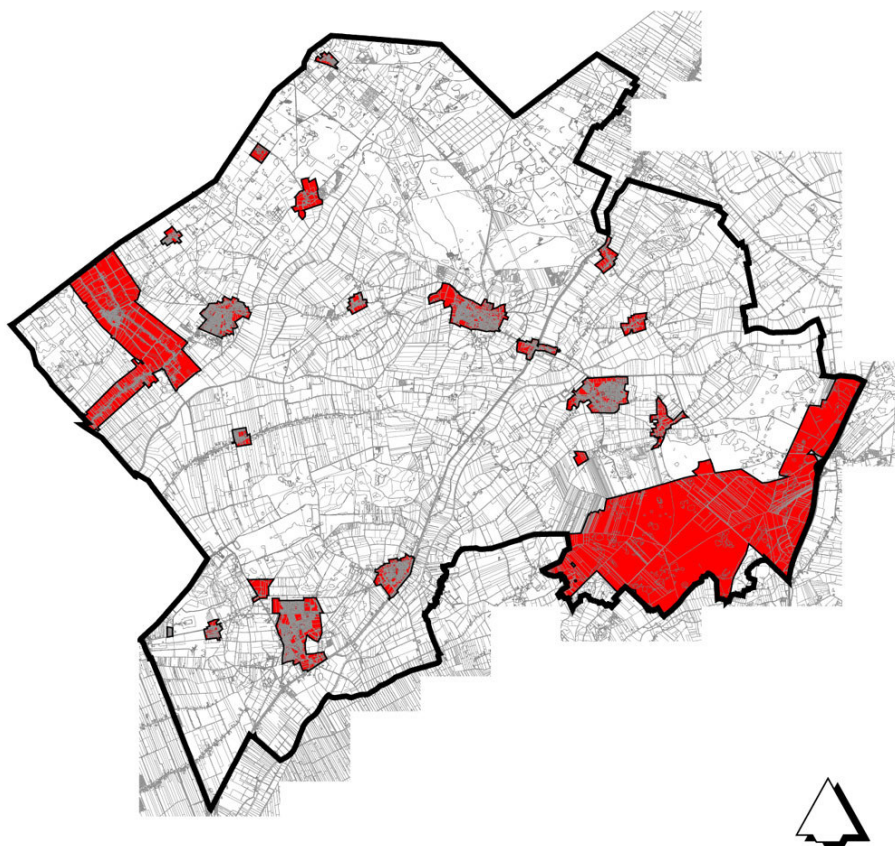
1 Aanleiding en m.e.r.-plicht

1.1 Inleiding

Aanleiding voor deze notitie vormt het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Westerveld. De gemeente Westerveld is bezig met de voorbereiding van het bestemmingsplan buitengebied, dat voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch/juridische regeling voor het landelijk gebied. Het bestemmingsplan heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente, met uitzondering van:

- Kernen
- Nijensleek
- Belvédèregebied Frederiksoord-Wilhelminaoord
- Beschermd dorpsgezicht Havelte-dorp.
- Bedrijventerrein Oeveraseweg
- Dwingelderveld
- Poort Holtingerveld
- Aantal kleinere plannen waarvoor recentelijk maatwerk is toegepast

Hiervoor zijn afzonderlijke bestemmingsplannen van toepassing. Zie figuur 1.1.

Figuur 1.1 Plangebied bestemmingsplan buitengebied Westerveld (rode gebieden vallen buiten plangebied)

1.2 Plan-m.e.r. plicht

Op grond van de Wet milieubeheer moet voor het bestemmingsplan een plan-milieueffectrapportage (hierna: plan-m.e.r.)¹ worden uitgevoerd. In deze paragraaf wordt dit nader toegelicht.

1.2.1 Algemeen

De plan-m.e.r.-plicht geldt voor plannen die kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r. - (beoordelings)plichtige besluiten.² Besluiten kunnen m.e.r.-(-beoordelings)plichtig worden als met het nemen van deze besluiten een activiteit wordt toegestaan die een gespecificeerde drempelwaarde (opgenomen in bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage) overschrijdt. Dit wordt het zogenaamde “gesloten systeem” genoemd.

Daarnaast geldt de plan-m.e.r.-plicht voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen waarvoor een “passende beoordeling” nodig is in verband met mogelijk significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Een passende beoordeling (en daarmee een plan-m.e.r.) kan noodzakelijk zijn voor diverse, niet specifiek benoemde activiteiten. Dit wordt hier een “open systeem” genoemd. Hieronder wordt nader ingegaan op het gesloten en open systeem in relatie tot het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Westerveld.

1.2.2 Gesloten systeem

Bij een gesloten systeem staat het overschrijden van drempelwaarden van activiteiten (voor welke overschrijding het bestemmingsplan een kader biedt) centraal. Om te beoordelen welke drempelwaarden worden overschreden, moet gekeken worden naar de extra ontwikkelingsruimte die het nieuwe bestemmingsplan biedt. De gemeente is voornemens ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen de volgende extra ontwikkelingsruimte te bieden.

a. Ontwikkelingsruimte intensieve veehouderijen. Het nieuwe bestemmingsplan biedt (al dan niet via een wijzigingsbevoegdheid) een kader voor toekomstige uitbreidingen van intensieve veehouderijen. Een dergelijke uitbreiding kan worden beschouwd als een toekomstige m.e.r.-beoordelings)plichtige activiteit die de drempelwaarden zoals genoemd in het Besluit m.e.r., bijlage C/D categorie 14 kunnen overschrijden.³

b. Ontwikkelingsruimte voor natuur. Het nieuwe bestemmingsplan biedt (al dan niet via een wijzigingsbevoegdheid) een kader voor toekomstige functiewijzigingen van landbouw naar natuur. Een dergelijke functiewijziging kan worden beschouwd als een toekomstige m.e.r.-beoordelings)plichtige activiteit die de drempelwaarden zoals genoemd in het Besluit m.e.r., bijlage C/D categorie 9 kan overschrijden.⁴

c. Ontwikkelingsruimte voor recreatie. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet niet bij recht in de vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande recreatieterreinen. Wel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het uitbreiden van recreatieterreinen (kampeertreinen).⁵ Deze wijzigingsbevoegdheid is vooralsnog niet gelimiteerd in hectares. Afhankelijk van de inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan en deze NRD zal worden afgewogen of alsnog een limiet wordt opgenomen (waarmee de plan-m.e.r.-plicht mogelijk komt te vervallen).

¹ MER= Milieueffectrapport (het product), m.e.r. = milieueffectrapportage (het proces)

² M.e.r.-beoordeling = het bevoegd gezag moet beoordelen of het nodig is dat een MER wordt opgesteld. Dit volgens een “nee, tenzij”-benadering. Dit is een lichtere procedure dan een m.e.r.-procedure.

³ De drempelwaarden voor de m.e.r.-plicht (C14) zijn: 85.000 of meer plaatsen voor mesthoenders; 60.000 of meer plaatsen voor hennen; 3.000 of meer plaatsen voor mestvarkens; 900 of meer plaatsen voor zeugen. De drempelwaarden voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (D14) zijn: 60.000 of meer plaatsen voor mesthoenders; 45.000 of meer plaatsen voor hennen; 2.200 of meer plaatsen voor mestvarkens; 350 of meer plaatsen voor zeugen.

⁴ De drempelwaarden voor de m.e.r.-plicht (C9) is: 250 ha of meer functiewijziging; de drempelwaarde voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (D9) is 125 ha of meer functiewijziging

⁵ De drempelwaarde voor m.e.r.- plicht (C 10.1) is uitbreiding van 20 ha of meer in “gevoelig gebied”; de drempelwaarde voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (D 10.1) is uitbreiding van 10 ha of meer in “gevoelig gebied”.

De overige m.e.r.-drempels uit het Besluit m.e.r. zijn niet aan de orde. Het bestemmingsplan voorziet voorts niet in uitbreiding van de in Westerveld aanwezige ontgrondingen (Calduran, en Nijensleek) en drinkwaterwinningen (Havelte en Leggelo). Tot slot zijn de regelingen in het nieuwe bestemmingsplan voor het militair terrein Havelterberg, voor biogasinstallaties en voor buisleidingen onderzocht. Er is geconcludeerd dat deze activiteiten niet leiden tot een plan-m.e.r.-plicht.

1.2.3 Open systeem

Bij een open systeem gaat het om de vraag of het bestemmingsplan significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kan hebben. Dergelijke effecten kunnen optreden door de bovengenoemde ontwikkelingsruimte intensieve veehouderijen. Maar ook grondgebonden bedrijven zoals melkveebedrijven kunnen in het open systeem relevant zijn (deze bedrijven vallen niet onder gesloten systeem). Omdat er in de Natura 2000-gebieden nu al sprake is van een overbelaste situatie ten aanzien van ammoniak, moet worden aangenomen dat extra ontwikkelingsruimte voor alle agrarische bedrijven (ook grondgebonden bedrijven) kan leiden tot een significant effect op Natura 2000-gebieden. Welk effect precies optreedt, moet worden onderzocht in een passende beoordeling.

Daarnaast kan het bestemmingsplan andere activiteiten mogelijk maken waarvan significante effecten op Natura 2000 niet zijn uit te sluiten (bijvoorbeeld uitbreidingen van kampeerterreinen, kleinschalige activiteiten in of nabij Natura 2000). Dit wordt ook onderzocht in een passende beoordeling

1.2.4 Conclusie

Er ontstaat voor het bestemmingsplan een plan-m.e.r.-plicht vanwege:

- Ontwikkelingsruimte voor de intensieve veehouderij
- Ontwikkelingsruimte voor natuur
- Ontwikkelingsruimte voor recreatie
- Mogelijke significante effecten op Natura 2000, zodat een passende beoordeling nodig is.

1.3 Gerelateerde m.e.r.-studies

Recent zijn door de provincie Drenthe twee plan-m.e.r.-studies uitgevoerd die (deels) betrekking hadden op het grondgebied van de gemeente Westerveld. Het betreft hier:

- Plan-m.e.r. inzake de aanwijzing van waterbergingsgebieden in Zuid-Drenthe
- Plan-m.e.r. inzake strategische grondwaterwinning

Beide studies zijn uitgevoerd ten behoeve van een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan II (POP II). In de POP-uitwerking voor waterberging is het gebied Darperweiden (ten zuiden van Havelte) aangewezen als zoekgebied voor gestuurde waterberging. In de POP-uitwerking voor strategische grondwaterwinning is gebied Darperweiden aangewezen als strategische grondwaterwinning. De ontwikkeling van het gebied Darperweiden is niet in het bestemmingsplan buitengebied opgenomen, maar zal een apart bestemmingsplanspoor volgen. De invulling van Darperweiden speelt derhalve geen rol in de plan-m.e.r. voor het bestemmingsplan buitengebied Westerveld.

Voorts is door de provincie Drenthe recent een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd voor de uitvoering van het Inrichtingsplan Dwingelderveld (welk plan voorziet in meer dan 125 ha functiewijziging). De conclusie was dat geen MER wordt opgesteld. Overigens valt het gebied waar dit inrichtingsplan wordt uitgevoerd buiten het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied (zie figuur 1.1). De inrichting van het Dwingelderveld speelt geen rol in de plan-m.e.r. voor het bestemmingsplan buitengebied Westerveld.

Tot slot heeft de provincie een Duurzaamheidsbeoordeling (plan-MER) opgesteld voor de Omgevingsvisie Drenthe. Waar relevant zal informatie uit deze Duurzaamheidsbeoordeling worden meegenomen in het plan-m.e.r. voor het bestemmingsplan buitengebied Westerveld.

1.4 Procedure Plan m.e.r. bestemmingplan buitengebied Westerveld

De procedure van een plan m.e.r. is gestart met een openbare kennisgeving. Het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Westerveld is initiatiefnemer en raadpleegt de betrokken bestuursorganen en adviseurs over de onderhavige Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De notitie beschrijft de te volgen m.e.r. procedure, wat daarin wordt meegenomen (reikwijdte) en op welke wijze het milieueffectrapport (MER) wordt samengesteld (detailniveau). Dit MER dient als advies voor het bevoegd gezag (de gemeenteraad) bij de besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan.

Het MER bevat de volgende onderdelen.

1. Inleiding
2. Doelstelling en beleidskader
3. Voorgenomen activiteiten en alternatieven
4. Huidige situatie en autonome ontwikkelingen
5. Milieueffecten en effectbeperkende maatregelen
6. Vergelijking alternatieven
7. Leemten in kennis en monitoring.

Het MER gaat vergezeld van een samenvatting. Het MER zal samen met het ontwerp van het bestemmingsplan 'Buitengebied' ter inzage gelegd worden voor inspraak.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het bestemmingsplan buitengebied. Hier wordt een beeld geschetst van het gebied en de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. In hoofdstuk 3 wordt het beleid beschreven dat van invloed is op het buitengebied. In hoofdstuk 4 wordt de reikwijdte en detailniveau van de plan-m.e.r. gedefinieerd. In hoofdstuk 5 worden de alternatieven beschreven waar effecten van worden beoordeeld in het MER. In hoofdstuk 6 wordt de verdere procedure toegelicht.

2 Bestemmingsplan Buitengebied Westerveld

2.1 Inleiding

De gemeente Westerveld is bezig met de voorbereiding van het bestemmingsplan buitengebied, dat voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch/juridische regeling voor het landelijk gebied. Westerveld beschikt momenteel over acht bestemmingsplannen voor het buitengebied van de voormalige gemeenten Diever, Havelte, Dwingeloo, en Vledder. De bestemmingsplannen zijn echter onvoldoende op elkaar afgestemd en de toepasbaarheid van de plannen in de dagelijkse praktijk levert steeds meer problemen op. Zowel beleidsmatig als juridisch is er derhalve niet meer sprake van een goede en actuele planologische regeling en is een nieuw integraal bestemmingsplan voor het buitengebied gewenst. Met de herziening gaat de gemeente weer beschikken over een nieuw samenhangend beleidskader voor het totale buitengebied.

Hoewel in algemene zin aan de basisfuncties landbouw, natuur en water een doorslaggevend belang wordt toegekend in het bestemmingsplan buitengebied, kan het zich voordoen dat ook binnen deze basisfuncties een spanningsveld optreedt als het gaat om ruimtelijke afwegingen. Daarbij gaat het met name om de functies landbouw en natuur. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld de afweging van het bieden van ontwikkelingsruimte van de landbouw versus het handhaven van waardevolle ecologische elementen in het buitengebied van Westerveld.

Het landschap in het buitengebied van Westerveld is het resultaat van een eeuwenlange ontwikkeling van en wisselwerking tussen de functies landbouw en natuur. Binnen dit landschap is sprake van belangrijke landschappelijke en/ of cultuurhistorische waarden. Uit diverse beleidsdocumenten (zie hoofdstuk 3 van deze notitie) blijkt dat dit cultuurlandschap bescherming verdient.

Om de richting aan te geven van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn verschillende stappen uitgevoerd. In 2006 is de Kadernota buitengebied Westerveld opgesteld en in 2008 is een Nota van uitgangspunten. Hieronder wordt kort op deze documenten ingegaan.

2.2 Kadernota en Nota van Uitgangspunten

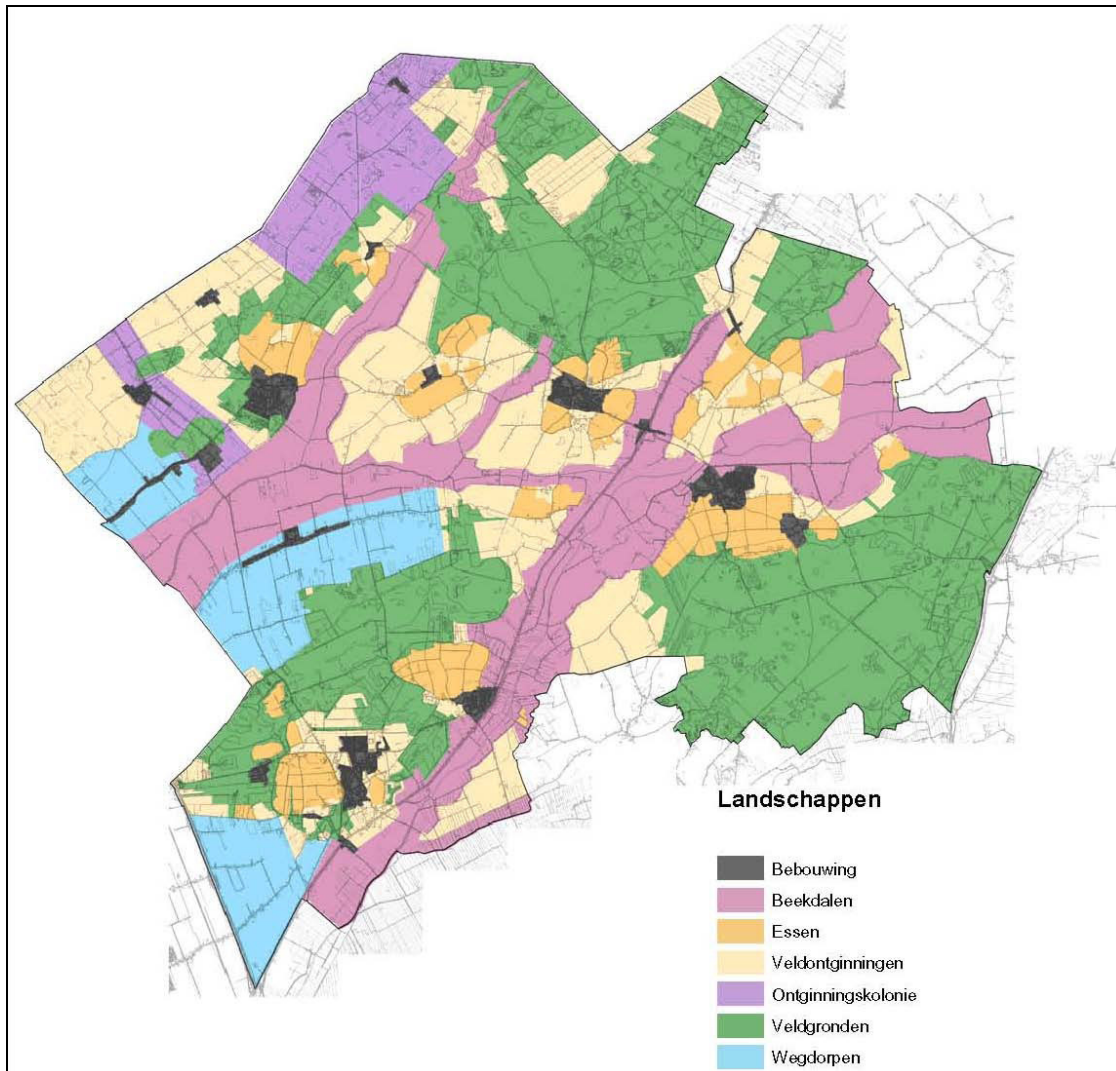
2.2.1 Kadernota

In 2006 is de Kadernota voor het bestemmingsplan buitengebied vastgesteld. In de Kadernota is het beleid ten aanzien van landbouw, natuur, landschap, recreatie en andere relevante thema's vastgelegd. Het landschap wordt daarbij als product gezien van natuur en cultuur. Het landschap van Westerveld kan dan ook worden beschouwd als randvoorwaarde stellend aan de andere functies in het buitengebied, zoals landbouw, recreatie, wonen, etc. Dit betekent overigens niet dat alleen maar conserverend kan worden gehandeld. Ook bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal het landschap de leidraad moeten vormen.

Op grond van bovenstaande overwegingen is ten aanzien van de ontwikkeling van (nieuwe) functies in het buitengebied, onderstaande overkoepelend beleidsdoelstelling geformuleerd: *Randvoorwaarden ten aanzien van de (ontwikkelings)mogelijkheden voor de functies in het buitengebied vloeien in belangrijke mate voort uit het landschap van Westerveld. Dit met het oog op de aanwezige waardevolle kenmerken en het in stand houden en versterken van de landschappelijke verscheidenheid. Met inachtneming van deze randvoorwaarden krijgen de*

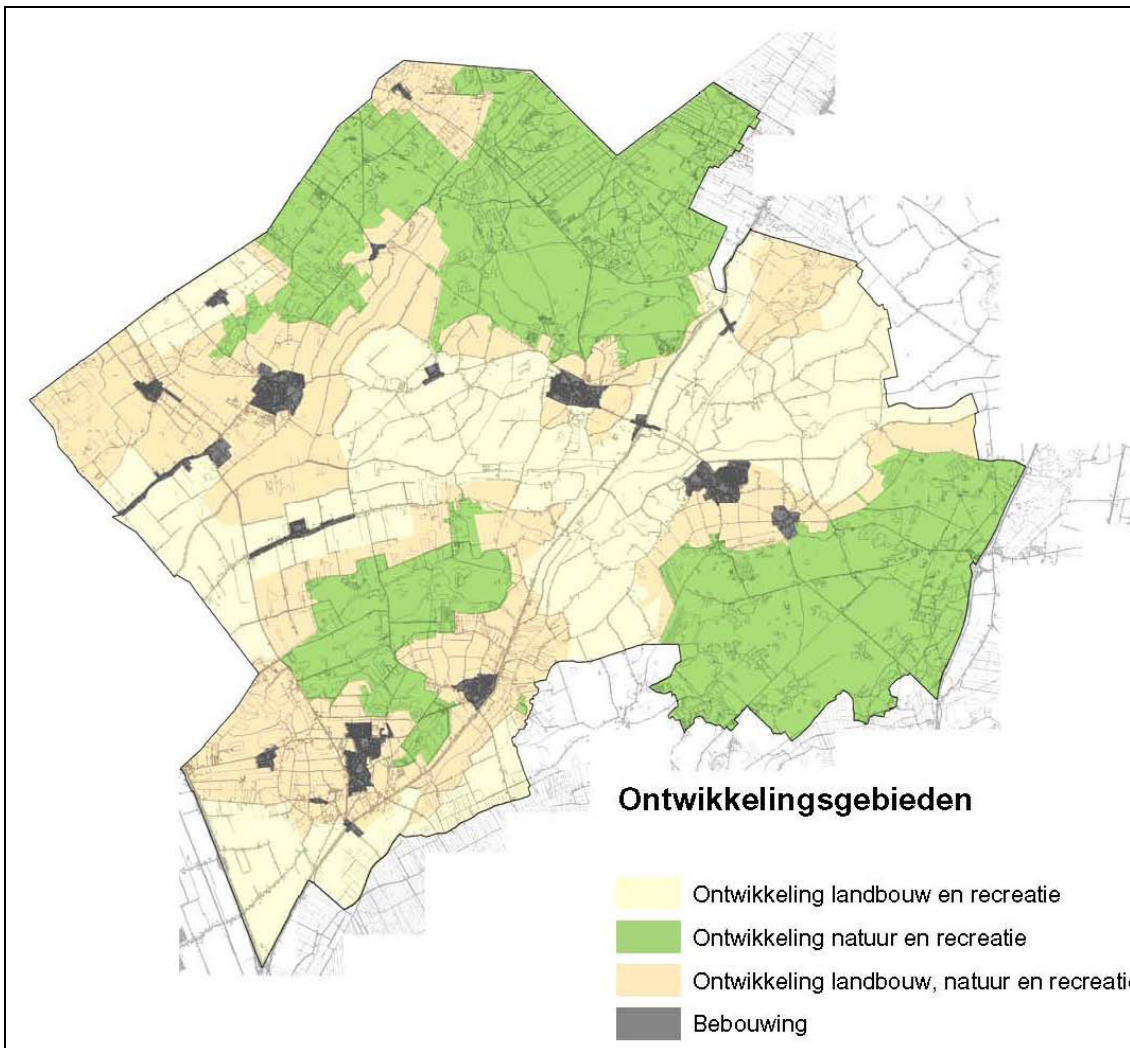
landbouw en de natuur de ruimte zich verder te ontwikkelen. Tevens zal de recreatie, die in economisch opzicht een belangrijke plaats inneemt binnen de gemeente, de nodige ruimte krijgen. De ontwikkeling van de andere functies, zoals wonen, niet-agrarische bedrijvigheid, etc., mag niet ten koste gaan van de sturende functie landschap.

Daarom zal in het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied gekozen worden voor een plansystematiek, waarbij de landschappelijke verscheidenheid de grondslag vormt. Een indeling in landschapstypen is weergegeven in figuur 2.1. Voor een verdere beschrijving van de landschapstypen wordt verwezen naar de Kadernota.

Figuur 2.1 Landschapstypen gemeente Westerveld (bron: Kadernota)

Op basis van deze landschapstypen is in de Kadernota een verdere vertaling gemaakt naar drie ontwikkelingsgebieden. Deze ontwikkelingsgebieden zijn op basis van het bestaande grondgebruik en het vastgestelde beleid in grote eenheden globaal begrensd (zie figuur 2.2). Voor een onderbouwing van de begrenzing en voor een beschrijving van de gewenste ontwikkelrichting in de ontwikkelingsgebieden wordt verwezen naar de Kadernota.

Figuur 2.2 Ontwikkelingsgebieden (bron: Kadernota)

2.2.2 Nota van uitgangspunten

In de Nota van Uitgangspunten wordt het beleid uit de Kadernota verder doorvertaald naar concreet ruimtelijk beleid. Omdat inmiddels het voorontwerp bestemmingsplan beschikbaar is, en dit voorontwerp weer een verdere doorvertaling/concretisering van de Nota van Uitgangspunten is, wordt de inhoud van de Nota van Uitgangspunten hier niet verder toegelicht. Het voorontwerp bestemmingsplan vormt het meest actuele planologisch regime.

2.3 Voorontwerp-bestemmingsplan

In de huidige situatie geldt de bestemming volgens de vigerende bestemmingplannen. Omdat de gemeente Westerveld enkele jaren geleden uit meerdere gemeenten bestond, gelden er nu nog bestemmingplannen van verschillende zones (Diever, Havelte, Dwingeloo, Vledder, Wapserven, Havelte, Havelte Dorp-Oud en Eursinge de Wal).

Met het nieuwe bestemmingsplan buitengebied worden de volgende bestemmingplannen vervangen:

- Bestemmingsplannen buitengebied van de voormalige gemeenten Havelte, Diever, Vledder en Dwingeloo.
- Bestemmingsplan recreatieterreinen Diever
- 'Postzegel' bestemmingsplannen voor overige verblijfsrecreatieterreinen

Hieronder wordt kort besproken tot welke planologische wijzigingen het nieuwe bestemmingsplan leidt.⁶ Hierbij wordt uitsluitend ingegaan op onderwerpen waarvan op voorhand wordt aangenomen dat deze relevant zijn voor de plan-m.e.r.-studie.

2.3.1 Agrarische bedrijven

In deze vigerende bestemmingsplannen hebben intensieve en grondgebonden veehouderijbedrijven over het algemeen een bouwvlak van 1,5 ha bij recht. Veel bedrijven hebben ook gebruik gemaakt van deze bouw mogelijkheden. Met wijzigingsbevoegdheid kan in de vigerende plannen 2 ha worden toegestaan als aan bepaalde randvoorwaarden wordt voldaan.

In het voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied wordt het volgende beleid aangehouden ten aanzien van intensieve veehouderijen (IV):

- Beperkte uitbreiding voor bestaande IV-tak
- Nieuwe IV-tak niet toegestaan
- Nieuwvestiging IV niet toegestaan
- Megastallen niet toegestaan

Het voorontwerp bevat voorts de volgende regeling voor de zoek- en bouwvlakken voor bestaande bedrijven (intensief en grondgebonden):

- Bedrijfskavel van 1.5 - 3 ha (afhankelijk van uitgangssituatie van het bedrijf).
- Bouwvlak bij recht van 1,5 ha
- Grondgebonden veehouderij kan met ontheffing naar 2 ha bouwvlak en met wijziging naar maximaal 3 ha bouwvlak;
- Bestaande IV kan met wijziging naar maximaal 2 ha bouwvlak;
- Bestaande IV in gevoelig gebied kan bouwvlak beperkt uitbreiden.

Bij ontwikkeling en uitbreiding van agrarische bedrijvigheid legt het bestemmingsplan een nadrukkelijke koppeling met de landschappelijke inpassing (o.a. geregeld in het Beeldkwaliteitsplan) en met het gemeentelijke geurbeleid.

2.3.2 Natuurontwikkeling

In de gemeente zijn drie Natura 2000 gebieden gelegen: Dwingelderveld, Holtingerveld en Drents-Friese Wold/Leggelderveld. De gebieden maken ook deel uit van de EHS (zie figuur 3.1). Tussen grote natuurgebieden zijn ecologische verbindingszones voorzien.

Het bestemmingsplan bevat een planologische regeling voor de ontwikkeling van nieuwe natuur. Omzetting van landbouwgrond naar natuur wordt in het voorontwerp-bestemmingsplan geregeld via een wijzigingsbevoegdheid. Een locatiegebonden wijzigingsbevoegdheid is van toepassing voor die gebieden die in het Gebiedsplan Drenthe voor permanente natuur zijn aangewezen. Wijziging naar natuur kan pas na het moment dat de grond is verworven ten dienste van die functieverandering.

2.3.3 Recreatie

In het voorontwerp-bestemmingsplan worden uitbreidingen of nieuwvestiging, mede gezien de veelal de ligging nabij natuurgebieden, in het bestemmingsplan niet bij recht toegestaan. De ontwikkelingsruimte die voor recreatie wordt geboden kan als volgt worden samengevat:

- Wijzigingsbevoegdheid voor vergroting oppervlakte recreatieterrein (kampeerterreinen);
- Omzetting van kampeerplaatsen naar huisjes (op recreatieterreinen)
- De maximale oppervlakte voor recreatiewoningen van 80 naar 100 vierkante meter.
- Het maximale aantal standplaatsen voor kleinschalig kamperen bij een agrarisch bedrijf wordt verhoogd van 15 naar 25.

⁶ Voor de definities van de gehanteerde begrippen en de exacte planologische regeling, wordt verwezen naar het voorontwerp-bestemmingsplan buitengebied Westerveld.

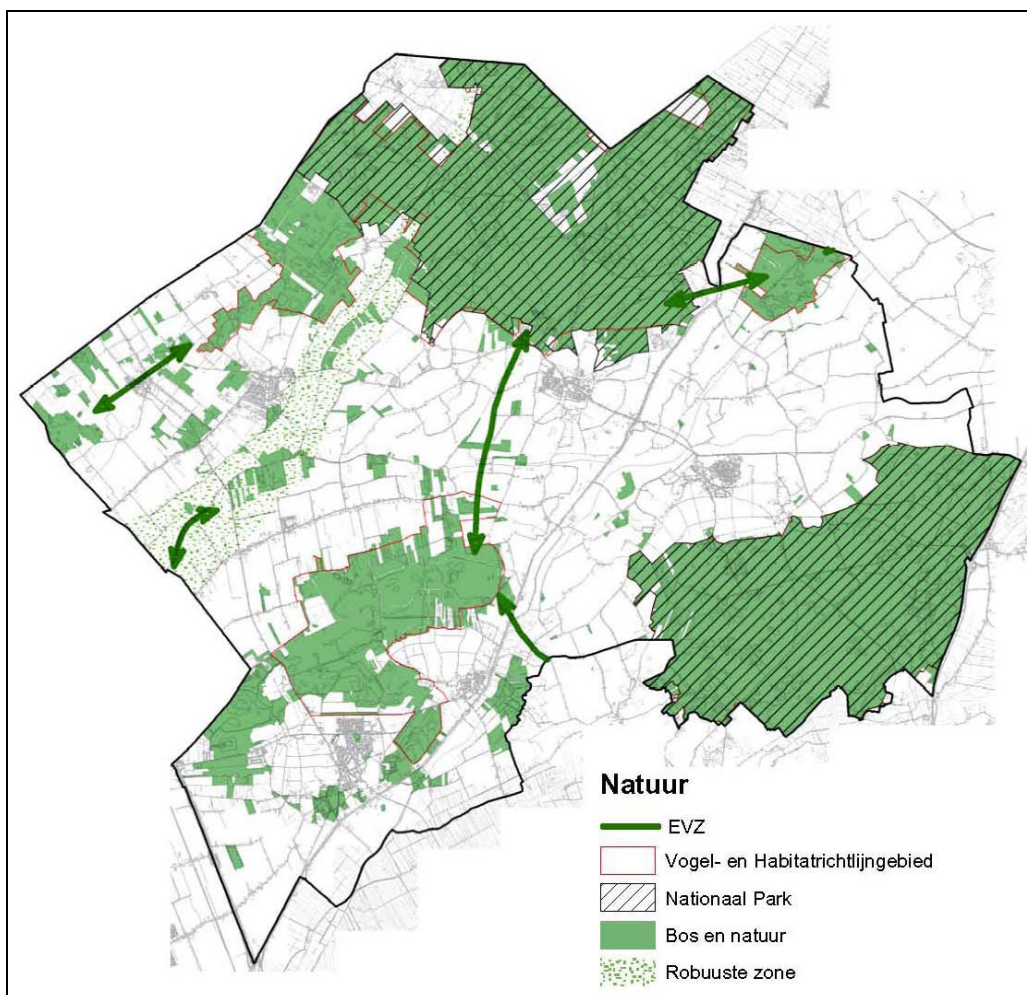
3 Beleidskader

De beleidsruimte bij het opstellen van bestemmingsplannen wordt door wet- en regelgeving en beleidsregels begrensd. Hieronder worden de meest belangrijke kaders, die van belang zijn voor het bestemmingsplan buitengebied Westerveld aangegeven. Hieronder wordt het beleidskader kort toegelicht, in het MER zal dit verder worden uitgewerkt.

3.1 Europees beleid

Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) (1979/92)

De Vogel- en Habitatrichtlijn (richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG) schrijven voor dat passende maatregelen getroffen moeten worden om de kwaliteit van de natuurlijke habitats binnen de aangewezen beschermingsgebieden te waarborgen en waarbij geen storende factoren optreden die tot een significant effect kunnen leiden. Nederland heeft de Vogel- en Habitatrichtlijn omgezet in nationale wetgeving: de Natuurbeschermingwet en de Flora- en faunawet.

Figuur

Figuur 3.1 Natuur in Westerveld (bron: POPII Drenthe)

Kaderrichtlijn Water (2000)

De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van het grond- en oppervlaktewater te bereiken. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn.

IPPC- richtlijn (1996)

Het doel van de IPPC richtlijn (richtlijn 96/61/EG) is om door middel van maatregelen emissies in lucht, water en bodem te voorkomen of te beperken om zo afwenteling van emissies tussen de milieucapartimenten te voorkomen en tot een zo hoog mogelijke bescherming van het milieu in zijn geheel te komen. IPPC is enkel van toepassing bij vergunningverlening aan grote varkens- en pluimveebedrijven (>40.000 plaatsen voor pluimvee, >2000 plaatsen voor vleesvarkens of > 750 plaatsen voor zeugen).

3.2 Rijksbeleid*Nota Ruimte (2006)*

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. De nota bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het gaat om de inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven, waarbij het kabinet kiest voor 'decentraal wat kan, en centraal wat moet'.

Nota Belvédère (1999)

De Nota Belvédère (1999) is een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. Het beleidsuitgangpunt is "behoud door ontwikkeling".

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden (Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten) in Nederland. De Natura 2000-gebieden bestaan uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Voor de Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen in voorbereiding. Hierin staat omschreven wat de doelen zijn met betrekking tot de oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen. Ook worden beheerplannen opgesteld om te zorgen dat de instandhoudingsdoelen worden bereikt. Nieuwe ontwikkelingen mogen geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen. Indien op basis van een voortoets significante effecten op de instandhoudingsdoelen niet uitgesloten kunnen worden, is een passende beoordeling noodzakelijk.

Flora- en Fauna wet (2002)

De Flora- en Faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht. In deze wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën beschermt. Daarnaast zijn er selectieve lijsten van beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelde dieren.

Besluit Ammoniakemissie Huisvesting Veehouderij (december 2005)

Als hoofdregel geldt dat op grond van dit besluit bestaande huisvestingssystemen uiterlijk op 1 januari 2010 danwel 2012 moeten voldoen aan de maximale emissiewaarden. Het besluit zal bepalen dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingsystemen beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moet zijn uitgevoerd.

Wet Geurhinder en Veehouderij (2006)

Voor het bepalen van de milieugebruiksruimte voor geur is de Wet Geurhinder en Veehouderij van belang.

Wet Ammoniak en Veehouderij (2007)

Onder de Wav worden de kwetsbare gebieden extra beschermd. Gebieden zijn kwetsbaar als ze voor verzuring gevoelig zijn en tevens binnen de door de provincie begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) liggen.

3.3 Provinciaal beleid

Provinciaal Omgevingsplan II Drenthe (2008)

Het POP II bevat een visie op een duurzame ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot circa 2030 en vormt daarmee het ontwikkelingskader en een basis voor uitvoeringsprogrammering en financiering. Daarnaast vormt het POP het kader voor de toetsing van bestemmings-, beheers- en inrichtingsplannen en vergunningverlening voor de periode 2010/2015. In het omgevingsbeleid wordt gestreefd naar behoud van economische dragers in het buitengebied. Een vitale landbouw- en recreatiesector zijn hiervoor erg belangrijk. Economische ontwikkelingen mogen echter niet leiden tot aantasting van de kernkwaliteiten van het Drentse buitengebied, zoals landschap, natuur, cultuurhistorie, archeologische waarden en aardkundige waarden.

De provincie Drenthe stelt momenteel een nieuwe Omgevingsvisie op. Deze visie zal uiteindelijk het POP II gaan vervangen.

Ammoniakbeleid

De provincie Drenthe heeft in augustus 2009 nieuw concept-beleid gepresenteerd dat zal worden gehanteerd bij de uitvoering van de Natuurbeschermingswet (de provincie is bevoegd gezag voor de uitvoering van deze wet). In het concept-beleid wordt een normstelling gehanteerd die gerelateerd is aan de "kritische depositiewaarde". De kritische depositiewaarde is de depositiewaarde die een natuurtype kan verdragen voordat het blijvende schade ondervindt. Ten aanzien van uitbreiding van agrarische bedrijven binnen een straal van 3 km rond een Natura 2000-gebied zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd (bron: website provincie Drenthe)

- Verhogen van de ammoniakuitstoot tot maximaal 1% van de kritische depositiewaarde: geen probleem, geen vergunning nodig
- Verhogen van de ammoniakuitstoot boven de 1% tot maximaal 50% van de kritische depositiewaarde: ja, mits er maatregelen getroffen worden om het effect op de natuur te beperken
- Verhogen van de ammoniakuitstoot met meer dan 100% en/of tot boven de 50% van de kritische depositiewaarde: nee, tenzij de effecten zeer sterk beperkt kunnen worden

Voor bestaande bedrijven met een zogenoemde "piekbelasting" (=bedrijven binnen de 3 km-zone die meer dan 50% van de kritische depositiewaarde veroorzaken) geldt een specifieke aanpak. Door middel van technische maatregelen of verplaatsing moet hier de emissie worden teruggebracht. Van deze bedrijven liggen er 7 nabij het Dwingelderveld en 1 nabij het Holtingerfeld. Het aantal bedrijven met een piekbelasting nabij het Drents-Friese Wold/Leggelderveld is onbekend.

3.4 Gemeentelijk beleid

Kadernota buitengebied Westerveld (2006)

In de Kadernota zijn de algemene uitgangspunten voor ontwikkelingen in het buitengebied van de gemeente Westerveld opgenomen. Belangrijk onderdeel van de nota is een ontwikkelingskaart aan de hand waarvan nieuwe ontwikkelingen worden getoetst. De relevante inhoud van de Kadernota is kort weergegeven in hoofdstuk 2 van deze notitie.

Nota van uitgangspunten (2008)

De Nota van Uitgangspunten is een nadere, meer gedetailleerde uitwerking van de Kadernota. De Nota van Uitgangspunten heeft het karakter van een 'tussenstap' en wordt in het voorontwerpbestemmingsplan verwerkt. In hoofdstuk 2 van deze notitie wordt de Nota behandeld.

Beleidsplan lokale economie

In dit beleidsplan wordt een tweeledig doel nagestreefd: enerzijds behoud en doorontwikkeling van "parels" in de lokale economie; anderzijds ook grenzen stellen aan ontwikkelingen die de kernkwaliteiten van Westerveld aantasten. Voor het buitengebied van Westerveld is de "grondgebonden economie" belangrijk. Hieronder wordt verstaan:

- Landbouw
- Bedrijventerreinen
- Natuur en landschap

Wonen/hergebruik VAB's

Ten aanzien van wonen in het buitengebied geldt dat vrijkomende boerderijen mogen worden benut voor wonen. Vrijkomende boerderijen mogen ook onder voorwaarden worden gebruikt voor niet-agrarische bedrijvigheid, zoals recreatie, dienstverlening en productie op kleine schaal.

Geur

Ten aanzien van geurhinder maakt de gemeente gebruik van de mogelijkheid in de Wet Geurhinder en Veehouderij om eigen gemeentelijk geurbeleid te voeren. De gemeente bereidt een geurvisie en een geurverordening voor. Hierin wordt de gebiedsindeling uit de Kadernota buitengebied Westerveld (2006) gehanteerd.

Welstandsnota (2008)

De welstandsnota van de gemeente Westerveld is in 2008 herzien. Daarmee sluit de welstandsnota beter aan bij de wens van de gemeente om kleinere bouwplannen ambtelijk te kunnen toetsen en zijn enkele gebieden, waarvoor in de 'oude' nota nog geen of onjuist beleid was, opnieuw bekeken.

Beeldkwaliteitplan (nog in ontwikkeling)

De welstandsnota richt zich op de gebouwde omgeving. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij bestaande structuren. Om deze ontwikkelingen ook landschappelijk in te kunnen passen is er een beeldkwaliteitplan opgesteld dat de landschappelijke waarden van de gemeente in beeld brengt. Het beeldkwaliteitplan kan dienen als informatiebron en toetsingskader voor plannen die duidelijke gevolgen hebben voor het landschap.

4 Reikwijdte en detailniveau

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER gedefinieerd. De geografische reikwijdte van het plan-MER wordt gevormd door de grenzen van het bestemmingsplan. Bij het detailniveau worden de verschillende milieuaspecten toegelicht en er wordt aangegeven met welke criteria de effecten van de verschillende alternatieven ten opzichte van de autonome ontwikkeling bepaald zullen worden. Hieronder zullen de reikwijdte en detailniveau van dit plan-MER worden toegelicht.

4.2 Reikwijdte

De geografische reikwijdte van het plan-MER wordt gevormd door het plangebied van het bestemmingsplan. Het plangebied van het bestemmingsplan is reeds beschreven in paragraaf 1.1 van deze notitie. De effecten van de voorgestelde activiteiten kunnen echter verder reiken dan de grenzen van het bestemmingsplan. In het onderzoek wordt daarom, indien noodzakelijk, een groter onderzoeksgebied aangehouden. De omvang van het onderzoeksgebied kan per milieupaspect verschillen.

Naast deze geografische reikwijdte is er ook een 'functionele' reikwijdte. Het plan-MER richt zich primair op veranderingen die betrekking hebben op agrarische bedrijven, natuurontwikkeling en recreatie, omdat deze thema's leiden tot de plan-m.e.r.-plicht (zie hoofdstuk 1 van deze notitie).

4.3 Detailniveau

Het detailniveau richt zich op geaggregeerd gemeentelijk niveau, en gedeeltelijk op niveau van individuele bedrijven. Het is van belang voor bedrijven een kader aan te geven voor mogelijkheden van uitbreiding. Zaken die in het individuele vergunningtraject worden behandeld/meegenomen vallen buiten het plan-MER. Modellen en berekeningen zullen uitgevoerd worden indien dit noodzakelijk geacht wordt voor het bepalen van kwantitatieve effecten. De volgende milieuthema's zullen aan de orde komen:

- Archeologie en cultuurhistorie
- Landschap
- Natuur
- Water
- Verkeer
- Geluid
- Geur
- Lucht
- Bodem
- Energie

Hieronder wordt ingegaan op de toetsingscriteria per milieuthema.

4.3.1 Archeologie en cultuurhistorie

De belangrijkste archeologische en cultuurhistorische waardevolle elementen in het plangebied zijn de essen, houtwallen, beekdalen, hunebedden en landgoederen. Voor de archeologische waarden in het plangebied zullen de AMK (Archeologische Monumentenkaart), de IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) en de gemeentelijke archeologische beleidskaart (in

ontwikkeling) geraadpleegd worden. Voor een eventueel effect op de cultuurhistorie zullen aantasting van cultuurhistorische waardevolle elementen en patronen worden geanalyseerd. Hiervoor zullen de gaafheidsgraad, de beschermde dorpsgezichten en de bouwkundige monumenten worden beschouwd.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor de aspecten archeologie en cultuurhistorie aan de volgende criteria getoetst:

- Aantasting archeologische waarden;
- Aantasting van cultuurhistorisch waardevolle elementen en patronen.

4.3.2 Landschap

In de gemeente Westerveld komen drie grote landschappelijke eenheden voor: esdorpenlandschap, wegdorpenlandschap en ontginningskolonielandschap. Verreweg het grootste deel van het gemeentelijk grondgebied maakt deel uit van het esdorpenlandschap. Binnen dit landschapstype komt een aantal verschillende deelgebieden voor, eveneens elk met haar eigen ontstaansgeschiedenis en kenmerken. Binnen het esdorpenlandschap wordt nader onderscheid gemaakt tussen de essen, de beekdalen, de veldgronden (heide en bos) en de veldontginningen (landbouwgronden).

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect landschap aan de volgende criteria getoetst:

- Verandering van de regionale landschapsstructuur, in het bijzonder op de variatie in de landschapsstructuur en op de herkenbaarheid en identiteit van het landschap.
- Verandering van de landschapstypen.
- Verandering van landschapselementen.

4.3.3 Natuur

Natura 2000

Een belangrijk deel van de gemeente Westerveld is beschermd bos- of natuurgebied. Zo zijn de gebieden Dwingelderveld, Holtigerveld en Drents-Friese Wold/Leggelderveld aangemeld als Natura 2000-gebied. Deze gebieden zijn via de Natuurbeschermingswet in procedure om aangewezen te worden voor enkele habitattypen (natuurtypen) die op Europees niveau beschermd moeten worden. Voor deze habitattypen en soorten zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Hierin staat omschreven wat de doelen zijn met betrekking tot de oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen. Nieuwe ontwikkelingen mogen geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen van de habitattypen en soorten.

De ontwikkelingsruimte voor agrarische bedrijven waarin het bestemmingsplan voorziet, is voornamelijk buiten de Natura 2000-begrenzing gelegen. Wel speelt de externe werking in de vorm van verzuring en vermesting (kwaliteitsafname habitatype) als gevolg van een eventuele toename van ammoniakdepositie een belangrijke rol.

Ammoniakdepositie

De huidige en toekomstige situatie met betrekking tot de ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied zal toegelicht worden in het plan-MER. Dit wordt in de volgende stappen beschreven.

1. De bijdrage van de achtergrondconcentratie en de lokale bijdrage wordt inzichtelijk gemaakt met betrekking tot de totale ammoniakdepositie op de verschillende natuurgebieden in de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Naar aanleiding van de toekomstige mogelijke uitbreidingen van agrarische bedrijven wordt kwalitatief bepaald of een toe- of afname van de ammoniakdepositie zal plaatsvinden.
2. Vanuit de bevindingen worden technische maatregelen, om de toename van de ammoniak te beperken, bekeken.

3. Vanuit de bevindingen van zowel 1 en 2 wordt bekeken met wat voor type beheers- en ruimtelijke maatregelen, in het plangebied en in de natuurgebieden, de effecten van ammoniakdepositie kunnen worden gemitigeerd.

Het plan-MER wordt afgestemd op de trajecten van de beheerplannen van Natura 2000 gebieden en het nieuwe provinciale ammoniakbeleid. Daarnaast zal gebruik gemaakt worden van kwantitatieve analyses van de ammoniakdepositie situatie in Drenthe die Alterra heeft gepubliceerd (Effectiviteit ammoniakmaatregelen in en rondom de Natura 2000-gebieden in de provincie Drenthe, 10 juni 2009).

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

De bovengenoemde Natura 2000 gebieden (Dwingelderveld, Holtingerveld en Drents-Friese Wold/Leggelderveld,) maken, samen met de in het Gebiedsplan begrensde bos- en natuurgebieden ook deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Bovengenoemde drie natuurgebieden worden daarom met elkaar verbonden door middel van (robuuste) ecologische verbindingzones.

Voor de gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur geldt de 'nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken, heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd.

Flora- en Fauna

De Flora- en Faunawet geeft een selectieve lijst van beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelde dieren. De beschermde soorten en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden verstoord of vernietigd. Plannen en ontwikkelingen kunnen pas aan de Flora- en Faunawet getoetst worden op het moment dat de exacte ingreep min of meer bekend is. Om die reden wordt de Flora- en Faunawet in deze fase slechts globaal beschouwd. Er vindt een beoordeling plaats op basis van bestaande inventarisatie gegevens, er worden geen veldinventarisaties uitgevoerd.

Toetsingcriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect natuur aan de volgende criteria getoetst:

- Effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied (mate van ammoniakdepositie is belangrijk, maar er wordt ook naar andere mogelijk effecten gekeken (zoals verstoring en vernietiging)).
- Effect op de EHS (vernietiging, verstoring en versnippering).
- Effect op beschermde soorten Flora- en Faunawet (vernietiging en verstoring).

4.3.4 Water

Het watersysteem van Westerveld bestaat in hoofdlijnen uit een stelsel van beken en een kanaal. Deze beken en het kanaal vormen de diverse watersystemen in Westerveld en bestaan uit Vledder en Wapserveense Aa, Oude Vaart en Dwingelderstroom en de Drentse Hoofdvaart. In de gemeente Westerveld bevinden zich twee grondwaterbeschermingsgebieden. Het grondwaterbeschermingsgebied bij Havelte is van Vitens en dat bij Leggeloo is van Waterleidingmaatschappij Drenthe. Rondom de eigenlijke waterwingebieden ligt een beschermingszone. De totale grondwaterbeschermingsgebieden worden primair beschermd op grond van de Provinciale Milieu Verordening (PMV).

Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht naar de ontwikkeling van een strategische grondwaterwinning te Darperweiden. Indien mogelijk en relevant, wordt deze ontwikkeling meegenomen in het MER.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect water aan de volgende criteria getoetst:

- Risico op negatieve effecten voor grondwater
- Risico op verslechtering oppervlaktewaterkwaliteit

4.3.5 Verkeer

De gemeente Westerveld wordt ontsloten door een stelsel van provinciale wegen, namelijk de N371 (Assen-Meppel), N353 (Havelte-Oldeberkoop) en de N855 (Steenwijk-Spier). Deze wegen lopen als een driehoek dwars de gemeente. Vanuit deze wegen kan men de rijkswegen A28 (Zwolle-Groningen) en A32 (Zwolle-Leeuwarden) bereiken die respectievelijk langs de oost- en westzijde van de gemeente liggen. Daarnaast is er in de gemeente een aantal buslijnen.

Een verandering in de verkeerssituatie vindt mogelijk plaats naar aanleiding van mogelijke uitbreidingen van agrarische bedrijven. Met name intensieve veehouderijen kunnen leiden tot toename van vrachtverkeersbewegingen. In het plan-MER wordt beoordeeld op welk niveau effecten kunnen plaats zal vinden.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect verkeer aan de volgende criteria getoetst:

- Verandering van verkeersstromen op wegen
- Verandering in de verkeersveiligheid

4.3.6 Geluid

Uitbreiding van agrarische bedrijven kan leiden tot een toename van geluid. Dit wordt vooral veroorzaakt door ventilatoren en voermachines. Daarnaast kan ook vrachtverkeer een bijdrage leveren aan geluidbelasting. De effecten van geluid op geluidsgevoelige objecten zal nader worden behandeld.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect geluid aan het volgende criterium getoetst:

- Toename/afname geluidshinder.

4.3.7 Geur

Uitbreiding van agrarische bedrijven kan leiden tot een toename van geurhinder. De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De gemeente Westerveld stelt momenteel gemeentelijke geurbeleid op (geurvisie en geurverordening). De hinderafstanden uit dit gemeentelijke beleid zullen leidend zijn voor de effectbeschrijving in het plan-MER. In het plan-MER zal gekeken worden in welke gebieden bedrijven mogelijk kunnen uitbreiden, rekening houdend met geurgevoelige objecten en knelpunten.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect geur aan het volgende criterium getoetst:

- Toename/afname aantal geurgehinderden.

4.3.8 Lucht

Een gemeente kan diverse bronnen van luchtvervuiling binnen haar gemeentegrenzen hebben. Hierbij valt te denken aan bedrijven met luchtmissies, intensieve veehouderij, vlieg- en scheepvaart en vooral wegverkeer.

In het plangebied doen zich geen knelpunten voor ten gevolge van de emissies door verkeer en landbouw en worden deze niet verwacht. Er zal toch gekeken worden naar vooral PM10 en

PM2,5 omdat deze recentelijk door verschillende instanties gerelateerd wordt aan gezondheidsaspecten van de mensen wonend om intensieve veehouderijen.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het plan-MER worden voor het aspect fijnstof aan het volgende criterium getoetst:

- Toename/afname fijnstof.

4.3.9 Bodem

Intensieve veehouderijen worden gezien als gesloten systemen. Bij uitbreidingen van intensieve veehouderij wordt er aangenomen dat er geen directe emissie van bodembedreigende stoffen, zoals zware metalen, PAK's, bestrijdingsmiddelen, olie enzovoorts naar de bodem plaatsvindt.

Uitbreiding van en hervestiging/omschakeling naar intensieve veehouderij kan wel verhoogde depositie van zuur veroorzaken doordat de naar de lucht vrijkomende ammoniak (NH₃) samen met zuurstof salpeterzuur (HNO₃) vormt en neerslaat. Een lagere pH-waarde van de bodem als gevolg van zuurdepositie kan zorgen voor een versnelde uitspoeling van metalen naar het grondwater. Echter, op niet zuurgevoelige bodems is het effect minimaal. Maatregelen gericht op reductie van ammoniakemissie in het kader van de natuurwetgeving zullen ook een positief effect hebben op dit aspect en tot vermindering van de zuurdepositie leiden.

Omdat de effecten van de uitbreidingen van intensieve veehouderij neutraal zullen zijn en niet onderscheidend per alternatief zullen zijn, wordt het effect op de bodem niet in het plan-MER meegenomen.

4.3.10 Energie

Het verbruik van energie in de gemeente Westerveld zal, door het vergroten van bedrijfsactiviteiten en met name door het toepassen van mitigerende maatregelen, beschouwd worden. Mogelijkheden tot het opwekken van duurzame energie en de relatie tussen technische maatregelen en energieverbruik zal worden beschreven in het plan-MER. Energie zal echter niet als toetsingscriterium worden gebruikt.

4.3.11 Overzicht aspecten en criteria

In onderstaande tabel worden de bovengenoemde aspecten en toetsingscriteria nogmaals opgesomd. De reacties op deze notitie kunnen leiden tot aanpassingen/aanvullingen.

Tabel 4.1 Overzicht van effecten: aspecten en criteria

Aspect	Criteria
Archeologie en Cultuurhistorie	<ul style="list-style-type: none"> • Aantasting archeologische waarden; • Aantasting van cultuurhistorisch waardevolle elementen en patronen.
Landschap	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering van de regionale landschapsstructuur, in het bijzonder op de variatie in de landschapsstructuur en op de herkenbaarheid en identiteit van het landschap. • Verandering van de landschapstypen. • Verandering van landschapselementen.
Natuur	<ul style="list-style-type: none"> • Effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied (<ul style="list-style-type: none"> ◦ ammoniakdepositie ◦ verstoring ◦ vernietiging • Effect op de PEHS: <ul style="list-style-type: none"> ◦ vernietiging ◦ verstoring ◦ versnippering. • Effect op beschermde soorten Flora- en Faunawet <ul style="list-style-type: none"> ◦ vernietiging ◦ verstoring • Risico op negatieve effecten voor grondwater

Aspect	Criteria
Water	<ul style="list-style-type: none">• Risico op verslechtering oppervlaktewaterkwaliteit
Infrastructuur	<ul style="list-style-type: none">• Verandering van verkeer op de wegen• Verandering in de verkeersveiligheid
Geluid	<ul style="list-style-type: none">• Toename/afname geluidsgehinder
Geur	<ul style="list-style-type: none">• Toename/afname aantal geurgehinderden
Fijnstof	<ul style="list-style-type: none">• Toename/afname fijnstof.

5 Alternatieven en referentiesituatie

5.1 Alternatievenontwikkeling

In dit hoofdstuk zijn de alternatieven beschreven die worden beoordeeld op effecten in het Plan-MER. Naar aanleiding van de resultaten van de beoordeling en politieke besluitvorming wordt het voorgenomen alternatief geformuleerd. Dit kan een optimum zijn van elementen afkomstig van de beschreven alternatieven.

Het kader van de alternatieven vormt het bestemmingsplan, waarin alleen de ruimtelijke aspecten worden vastgelegd. Daarom verschillen de alternatieven enkel in ruimtelijk opzicht van elkaar.

In de Kadernota (zie hoofdstuk 2 van deze notitie) zijn drie hoofdfuncties voor het buitengebied benoemd: landbouw, recreatie en natuur. In de alternatievenontwikkeling wordt nauw aangesloten bij de benadering uit de Kadernota. Dat wil zeggen dat de indeling in drie ontwikkelingsgebieden (zie figuur 2.2), welke zijn gebaseerd op de verschillende landschapstypen (figuur 2.1) wordt gehandhaafd. Wel wordt in de alternatievenontwikkeling gevarieerd met de concrete ontwikkelingsruimte per ontwikkelingsgebied.

Bij het ontwikkelen van de alternatieven worden de thema's landbouw en natuur het meest relevant geacht. Recreatie is in elk van de drie ontwikkelingsgebieden (in enigerlei vorm) toegestaan, dus in die zin is het thema recreatie ook niet echt onderscheidend. Om deze reden is geen alternatief ontwikkeld waarin recreatie de boventoon voert.

5.2 Beschrijving alternatieven

Hieronder worden de twee alternatieven kort weergegeven. De alternatieven zullen in het plan-MER verder wordt uitgewerkt. Hierbij kan rekening worden gehouden met de ontvangen reacties op de NRD.

Alternatief 1

Dit alternatief komt qua ontwikkelingsruimte voor de agrarische sector overeen met de regeling in het voorontwerp-bestemmingsplan. In dit alternatief wordt gekeken naar de behoefte van de intensieve en grondgebonden veehouderij en hoe deze te plaatsen is in de huidige aanwezige milieuruimte. De maximale ontwikkelingsruimte is in alle ontwikkelingsgebieden (inclusief wijzigingsbevoegdheid) zoals beschreven in paragraaf 2.3.1 van deze notitie. De ruimte die eventueel vrijkomt door het saneren van bedrijven met piekbelasting, wordt elders in de gemeente weer ingezet (conform provinciaal ammoniakbeleid). De beleidsopgave voor natuur wordt (binnen de kaders van het natuurbeleid) zodanig ingevuld dat de beperkingen voor de landbouw worden geminimaliseerd.

Alternatief 2

In dit alternatief staan de kansen voor natuur centraal. De ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven zijn beperkter zijn dan in alternatief 1. In het gebied "ontwikkeling natuur en recreatie" is uitbreiding van agrarische activiteiten in het geheel niet toegestaan. De ruimte die eventueel vrijkomt door het saneren van bedrijven met piekbelasting, komt te vervallen. Daarnaast zal de beleidsopgave voor natuur in dit alternatief (binnen de kaders van het natuurbeleid) zodanig worden ingevuld dat de natuur er maximaal profijt van heeft.

5.3 Referentiesituatie

De alternatieven worden beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie gaat, daar waar dat mogelijk is, uit van de effecten die optreden in de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is een voortzetting van de huidige ontwikkelingen met daarbij inbegrepen de realisatie van het vastgestelde beleid. De autonome ontwikkeling is dus de ontwikkeling die naar verwachting plaatsvindt zonder het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

De referentiesituatie komt overeen met het huidige bestemmingsplannen die op dit moment gelden in het buitengebied. Omdat gemeente Westerveld een gemeente is, die het resultaat is van de fusie van verschillende gemeenten, zullen de grootste vier bestemmingplannen van het buitengebied worden aangehouden van de voormalige gemeenten. Dit zijn de bestemmingsplannen buitengebied Dwingeloo, Diever, Vledder en Havelte. Elke bestemmingsplan beslaat ongeveer een kwart van de gemeente.

Agrarische bedrijven die in het huidige bestemmingsplan nog wel een agrarisch bouwblok hebben, maar reeds zijn gestopt, maken geen onderdeel uit van de referentiesituatie. De referentiesituatie moet een reëel beeld geven van de bestaande en actieve agrarische bedrijvigheid conform het vigerende bestemmingsplan.

6 Verdere procedure

6.1 Consultatie bestuursorganen en zienswijzemogelijkheid

Voor deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau van het MER worden de volgende bestuursorganen en adviseurs geraadpleegd:

- Commissie voor de milieueffectrapportage
- Ministerie van VROM
- Ministerie van LNV
- RACM (Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten).
- Ministerie van Defensie
- Provincie Drenthe, Dienst Ruimte Economie en Wonen.
- Waterschap Reest en Wieden.
- Gemeente Meppel, De Wolden, Midden-Drenthe, Ooststellingwerf, Weststellingwerf
- LTO Noord
- Drentse Milieufederatie.
- Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten
- Recreatieschap Drenthe/Recron

Daarnaast wordt de NRD ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor burgers en (belangen)organisaties om zienswijzen in te dienen.

6.2 Vervolgproces

De adviezen van bestuursorganen en adviseurs en de ingekomen zienswijzen worden meegenomen bij het opstellen van het uiteindelijke plan-MER. Na afronding wordt het plan-MER samen met het ontwerpbestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze tervisielegging kan een ieder een zienswijze indienen. Na afloop van de tervisielegging zal de Commissie-m.e.r. een toetsingsadvies uitbrengen. De Commissie m.e.r. toetst het plan-MER op volledigheid, juistheid en objectiviteit. Mede op basis van de zienswijzen en het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. stelt de gemeenteraad van Westerveld het bestemmingsplan vast. Tegen dit vastgestelde bestemmingsplan staat voor belanghebbenden beroep open bij de Raad van State. Het hier beschreven proces is gevisualiseerd in het schema op de volgende pagina.

Plan m.e.r.-procedure		Bestemmingsplan	
Initiatiefnemer Bevoegd gezag	Anderen	Initiatiefnemer Bevoegd gezag	Anderen
Publicatie NRD		Publicatie voorontwerp-bp	
	Zienswijzen Advies bestuurs- organen en Cie m.e.r.		Inspraak
Publicatie Plan MER		Publicatie ont- werp bp	
	Zienswijzen		Zienswijzen
	Toetsingsadvies Cie m.e.r.		
		Publicatie vast- gesteld bp	
			Beroep RvS
		Onherroepelijk bp	